

Voor feiten en
cijfers over
werkgelegenheid

Juni 2024

Lisa

nieuws

STERKSTE BANENGROEI BOUW SINDS 1996

**Let op!
Wijk in
aanbouw**

STERKSTE BANENGROEI BOUW SINDS 1996

Tussen 1 april 2022 en 1 april 2023 is de werkgelegenheid in Nederland met 2,6 procent gegroeid. Door de toename van ruim 244.000 banen kwam de totale werkgelegenheid in Nederland uit op ruim 9,6 miljoen banen. Deze groei is vergelijkbaar met de groei in het jaar daarvoor (2,9 procent). Opnieuw was de landbouw de enige sector waarin het aantal banen afnam. De sterkste groei vond plaats in de sector cultuur & recreatie (5 procent). De bouw groeide met 4,6 procent, de sterkste groei van deze sector sinds 1996. Het aantal vestigingen nam tussen 1 april 2022 en 1 april 2023 toe met 120.000. Dit is een groei van 6,1 procent, vergelijkbaar met het voorgaande jaar. Voor het eerst zijn er in Nederland meer dan 2 miljoen vestigingen.

GROEI ZET DOOR

Het totaal aantal banen in Nederland bedroeg per 1 april 2023 bijna 9.606.000. Dit zijn er ruim 244.000 meer dan in april 2022, een groei van 2,6 procent (zie figuur 1). Dit is een voortzetting van de sterke groei in het voorgaande jaar.

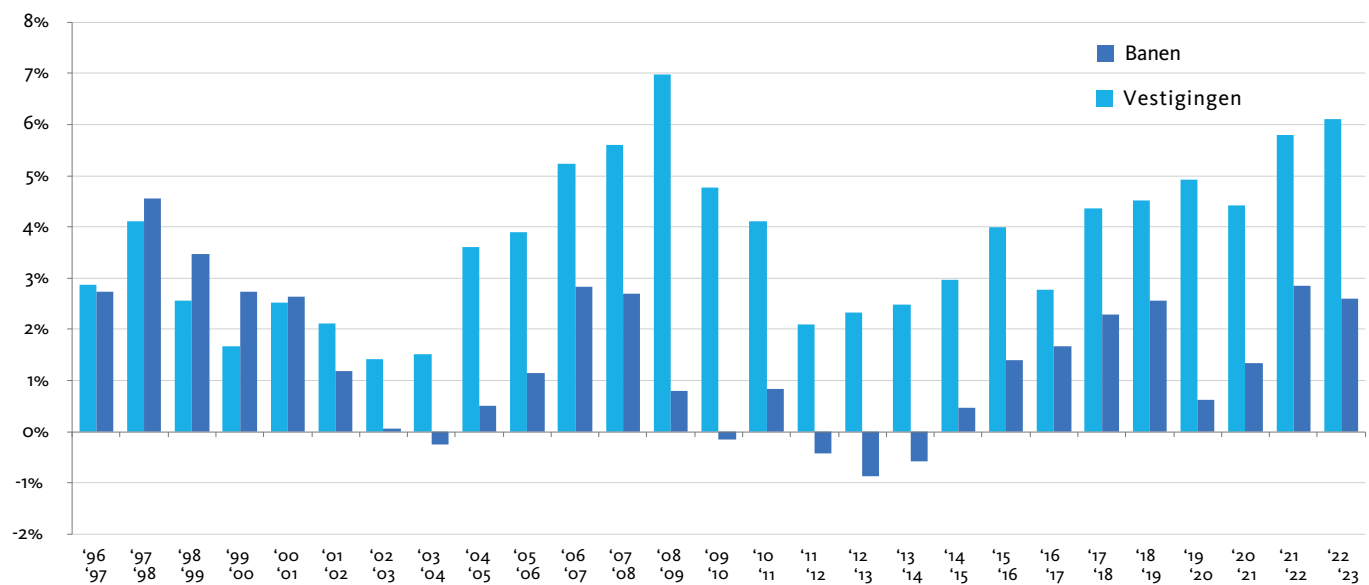
Het aantal vestigingen nam in 2023 sterker toe dan het aantal banen: de groei van het aantal vestigingen tussen 2022 en 2023 bedroeg 6,1 procent, een toename van 120.000 vestigingen. Het totale aantal vestigingen komt daarmee per 1 april 2023 voor het eerst boven de 2 miljoen. De toename van het aantal vestigingen is grotendeels afkomstig van vestigingen met 1 werkzame persoon. Deze banen vormen bijna de helft van de groei van het totaal aantal banen. Deze ontwikkeling, namelijk een sterke toename van het aantal eenmanszaken, is zichtbaar sinds 2001.

Van alle vestigingen bestaat nu ruim driekwart (77%) uit eenmanszaken, zzp'ers, freelancers en kleine zelfstandigen. Deze groep is goed voor 18 procent van de totale werkgelegenheid.

In tegenstelling tot de drie voorgaande jaargangen waren er tussen de laatste twee peilmomenten geen maatregelen van kracht om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Bij de analyse van de ontwikkeling over het afgelopen jaar hoeft dus geen rekening gehouden te worden met de impact van lockdowns op de horeca en winkels.

AANTAL KLEINE BANEN GROEIT WEER

Bij het meten van de werkgelegenheid maakt LISA onderscheid naar het gemiddeld aantal gewerkte uren per week. Banen vanaf 12 uur noemen we grote banen; bij minder dan 12 uur spreken we van kleine banen. De groei van het aantal grote banen bedroeg 2,5 procent ten opzichte van 1 april 2022. Sinds de start van LISA in 1996 was er vrijwel altijd sprake van een toename van het aantal kleine banen. Alleen in 2021 was er sprake van krimp, met 0,9 procent. Dit was deels te wijten aan de afname van het aantal banen in de horeca, een sector waar relatief veel contracten voor

Figuur 1. Ontwikkeling banen en vestigingen sinds 1996. Bron: LISA 2023

sector	vestigingen	banen			
	absoluut	absoluut	% in totaal	groei abs. 2022/2023	groei % 2022/2023
landbouw & visserij	76.040	220.230	2,3%	-1.950	-0,9%
industrie	83.810	960.260	10,0%	11.580	1,2%
bouw	233.650	570.720	5,9%	25.310	4,6%
handel	305.820	1.632.410	17,0%	19.200	1,2%
transport	62.860	496.830	5,2%	14.990	3,1%
horeca	75.250	462.270	4,8%	15.570	3,5%
informatie & communicatie	114.380	372.990	3,9%	12.500	3,5%
financiële instellingen	16.120	216.440	2,3%	2.790	1,3%
zakelijke diensten	524.020	1.499.290	15,6%	56.370	3,9%
overheid	3.250	496.070	5,2%	11.640	2,4%
onderwijs	125.760	678.880	7,1%	18.150	2,7%
zorg	237.770	1.540.630	16,0%	42.600	2,8%
cultuur & recreatie	117.930	247.650	2,6%	11.790	5,0%
overige diensten	110.110	211.000	2,2%	3.510	1,7%
totaal	2.086.760	9.605.670	100%	244.050	2,6%

Tabel 1. Aantal vestigingen en banen in Nederland naar sector (2023). Bron: LISA 2023

een klein aantal uren zijn. Daarna is het aantal kleine banen weer gegroeid: met 2,6 procent in 2022 en met 3,4 procent in 2023. Het aandeel kleine banen bedraagt nu 15,2 procent.

GROOTSTE ABSOLUTE GROEI BIJ ZAKELIJKE DIENSTEN

Tabel 1 toont de ontwikkeling van het totale aantal banen per sector. De grootste groei in absolute zin is te vinden bij de zakelijke diensten. In deze sector nam het aantal banen toe met ruim 56.000 (+3,9%), de grootste groei sinds 2008. Enkele branches die meer dan gemiddeld bijdroegen aan de groei zijn organisatieadviesbureaus, ingenieurs, particuliere beveiliging en public relationsbureaus. In deze laatste groep zitten ook vloggers en influencers.

Ook in de zorg nam het aantal banen toe, met bijna 43.000 banen, net als in het voorgaande jaar. Deze groei was vooral te vinden bij paramedische praktijken (o.a. fysiotherapie, psychologie, overige paramedische praktijken en alternatieve geneezing; +8.100 banen) maar ook in de kinderopvang (+6.600 banen) en de thuiszorg (+4.900 banen). In de preventieve gezondheidszorg was een daling met 2.000 banen te zien, waarschijnlijk veroorzaakt door het afschalen van de aan corona gerelateerde werkgelegenheid bij GGD's.

BOUW KENT STERKSTE RELATIEVE GROEI SINDS 1996

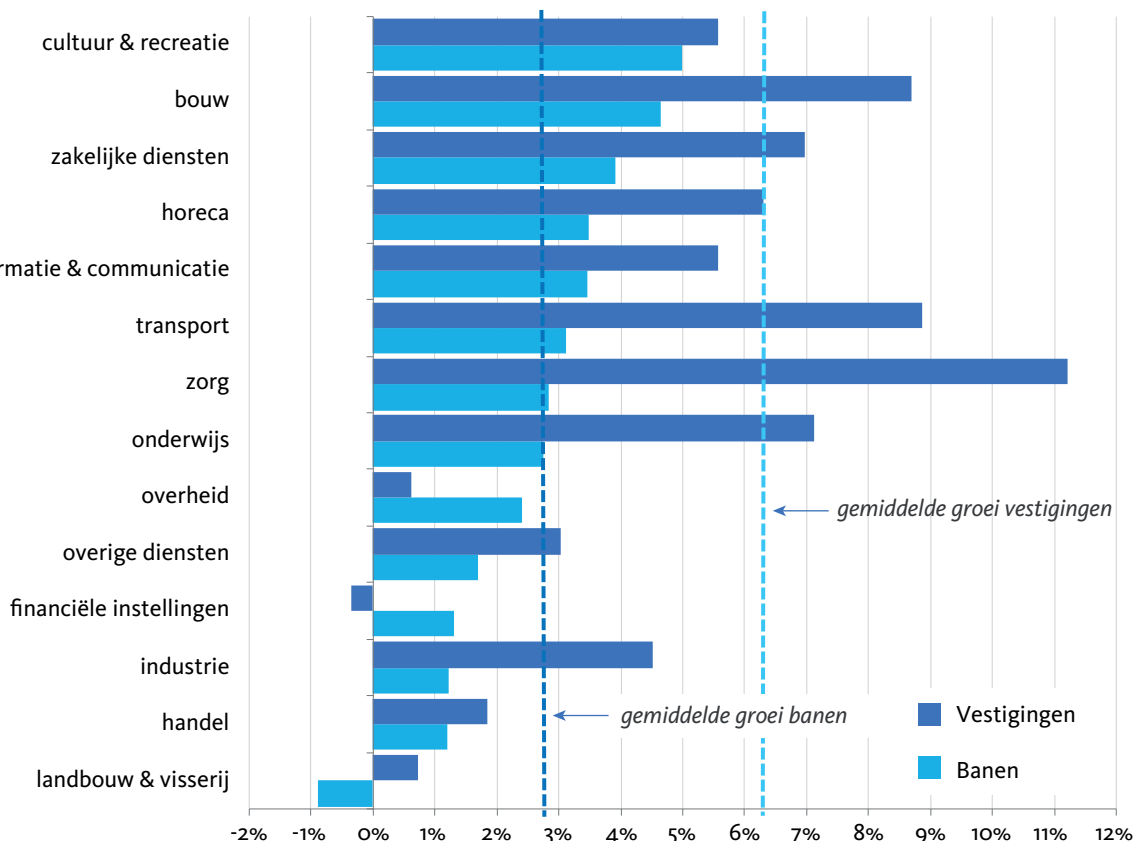
De grootste toename in relatieve zin was te zien in cultuur & recreatie (+5,0%). Deze relatief kleine sector kende in 2021 een krimp als gevolg van de coronamaatregelen (-1,0%) maar herstelt zich nu weer.

Een andere sector met sterke relatieve groei was de bouw. Door de toename met ruim 25.000 banen groeide de sector met +4,6 procent. Dit is de sterkste groei van deze sector sinds de start van het LISA-register in 1996. Naast de algemene burgerlijke en utiliteitsbouw (+8.200 banen) was er groei in de branches elektrotechnische bouwinstallatie (+4.200 banen) en bouwtimmeren (+2.100 banen). De groei in de elektrotechniek kan gerelateerd worden aan de energietransitie: de vraag naar installateurs van onder andere zonnepanelen is in de afgelopen jaren toegenomen. Opvallend is verder de sterke groei in het leggen van elektriciteits- en telecommunicatiekabels. In de afgelopen vijf jaren nam het aantal banen in deze branche bovengemiddeld toe, in 2022/2023 met 16 procent (+1.700 banen). Deze ontwikkeling hangt ook samen met de energietransitie (bijvoorbeeld de aanleg van kabels voor laadpalen) en met de grootschalige aanleg van glasvezelnetwerken.

HERSTEL HORECA ZET DOOR

De horeca had in de afgelopen jaren te maken met de impact van coronamaatregelen. In de perioden 2019/2020 en 2020/2021 kromp de sector sterk. Daarna volgde een jaar met stevig herstel (een groei van 4,7%). Tussen 1 april 2022 en 1 april 2023 zette het herstel van de horeca zich door en nam het aantal banen toe met 3,5 procent. Het totale aantal banen ligt nu weer boven het niveau van 2019.

Net als in 2022 is landbouw & visserij de enige sector met krimp. In deze sector nam het aantal banen af met bijna 2.000, een krimp van 0,9 procent (zie figuur 2).

Figuur 2. Ontwikkeling vestigingen en banen naar sector (2023). Bron: Lisa 2023

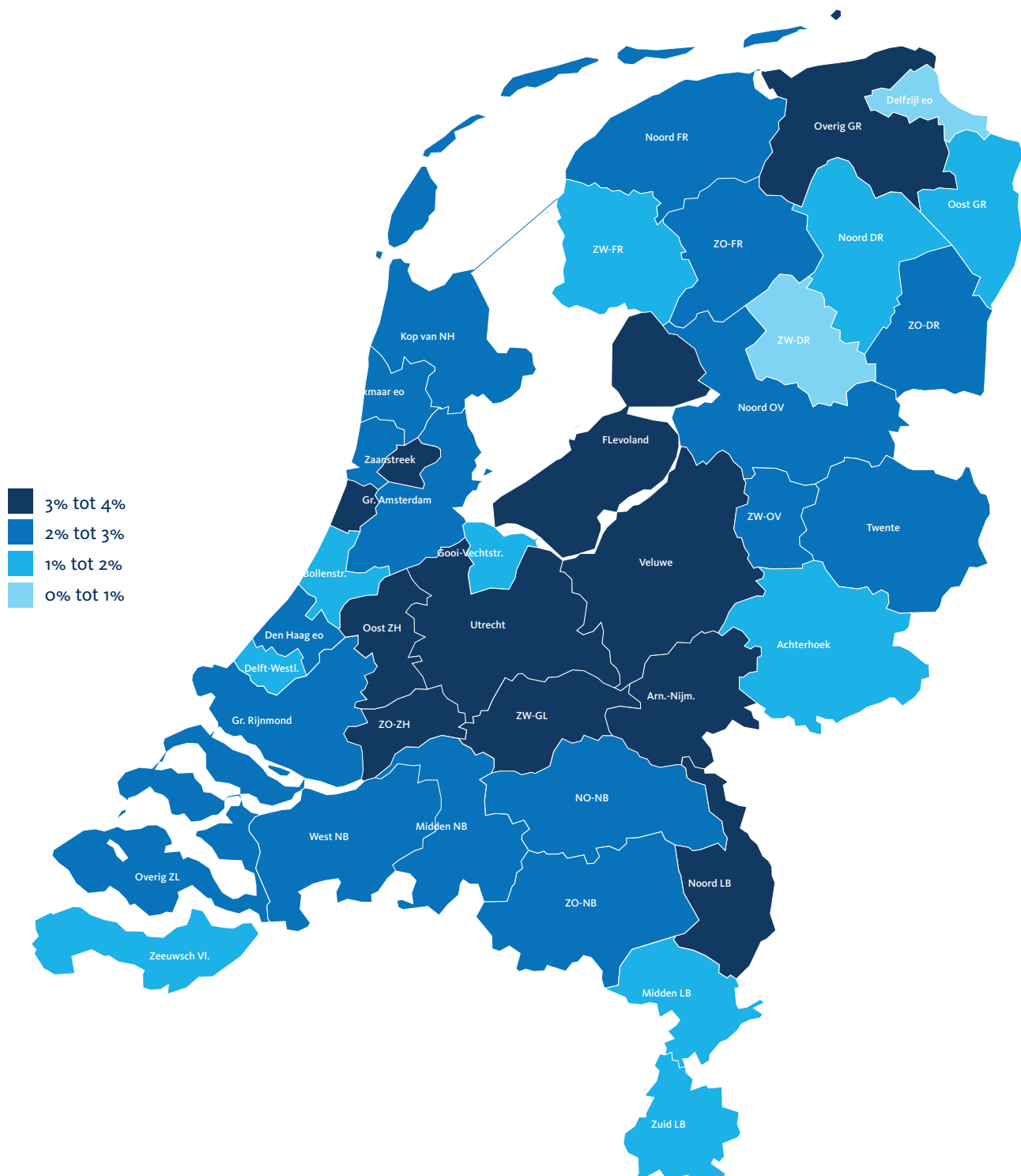
CENTRAAL GELEGEN REGIO'S GROEIEN STERKST

De regio's met de hoogste werkgelegenheidsgroei tussen 2022 en 2023 waren vooral te vinden in het midden van het land (zie figuur 3, volgende pagina). De sterkste groei was te vinden in de provincie Flevoland (+3,8%), gevolgd door de regio Zuidwest-Gelderland (+3,5%). Naast de zakelijke diensten en de zorg deden de bouwsector en de handel in deze regio's het goed. Ook in Utrecht groeide het aantal banen flink. (+3,4%).

Buiten de centraal gelegen regio's waren de Zaanstreek en Agglomeratie Haarlem relatief sterke groeiers, beide 3,3 procent. In de regio Zaanstreek sprong de bouw eruit (+9%), in Haarlem e.o. was vooral de zakelijke dienstverlening verantwoordelijk voor de groei (+5,3%).

De drie grootstedelijke regio's (Groot Amsterdam, Groot Rijnmond en Agglomeratie 's Gravenhage) lieten elk een groei zien gelijk aan of iets onder het landelijk gemiddelde.

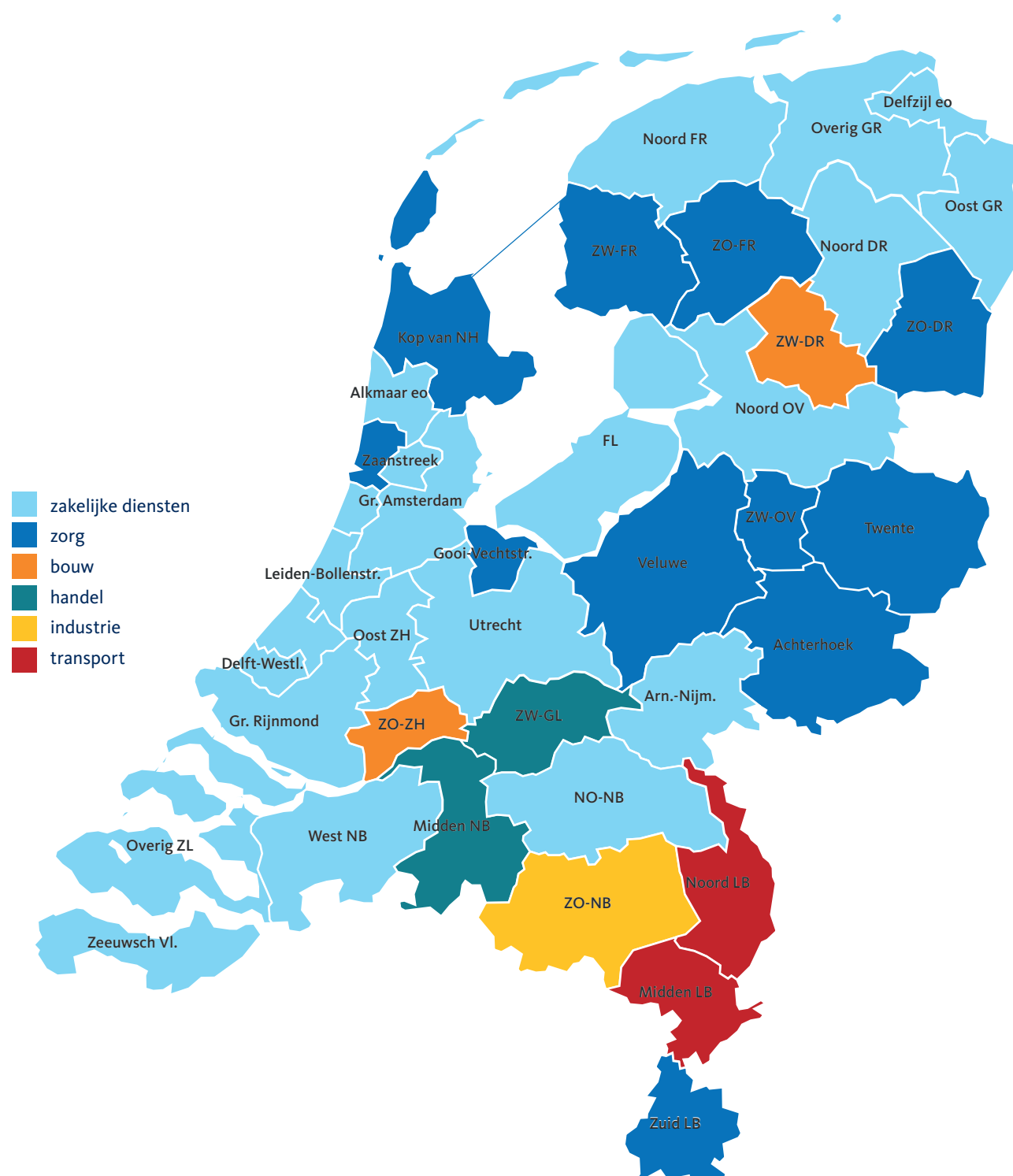
Er zijn geen regio's waar het aantal banen afnam tussen 2022 en 2023. In Delfzijl en omstreken bleef het aantal banen gelijk. De groei in andere sectoren werd hier teniet gedaan door een afname van het aantal banen in de industrie (-6%). In Zuidwest-Drenthe was de groei met 0,8 procent beperkt. Hoewel de bouw een flinke groei liet zien (+11%) was er een groot verlies aan banen in de zorg (-5%).

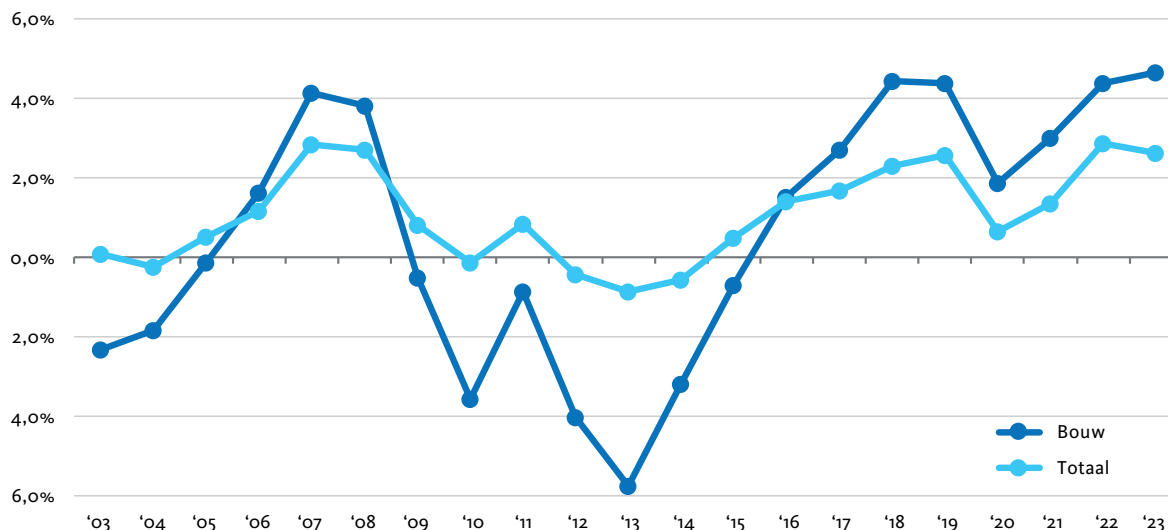
Figuur 3. Werkgelegenheidsontwikkeling 2022-2023 per COROP-regio

De groei van werkgelegenheid in Nederland is vooral te vinden in de zakelijke dienstverlening en de zorg. In de meeste regio's is één van beide sectoren verantwoordelijk voor de grootste toename van het aantal banen: in Midden- en West-Nederland meestal de zakelijke dienstverlening, in grote delen van Gelderland en Overijssel de zorg (zie figuur 4).

Een aantal regio's vormt een uitzondering op dit beeld. Zo was de transportsector in Noord- en Midden-Limburg de sterkste groeier en de industrie in Zuidoost-Noord-Brabant.

Figuur 4. Grootste absolute banengroei per sector, per COROP-regio.

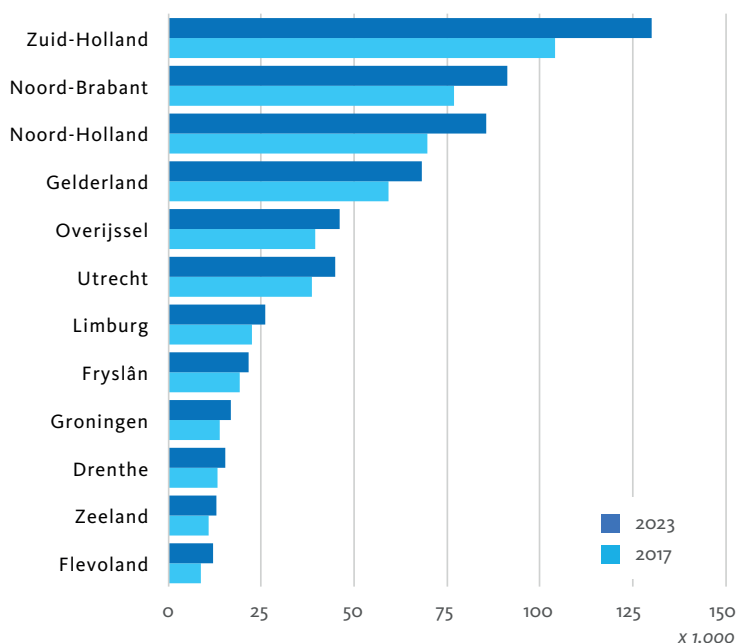

Figuur 5. Ontwikkeling aantal banen in de bouwsector en totaal, 2012-2023

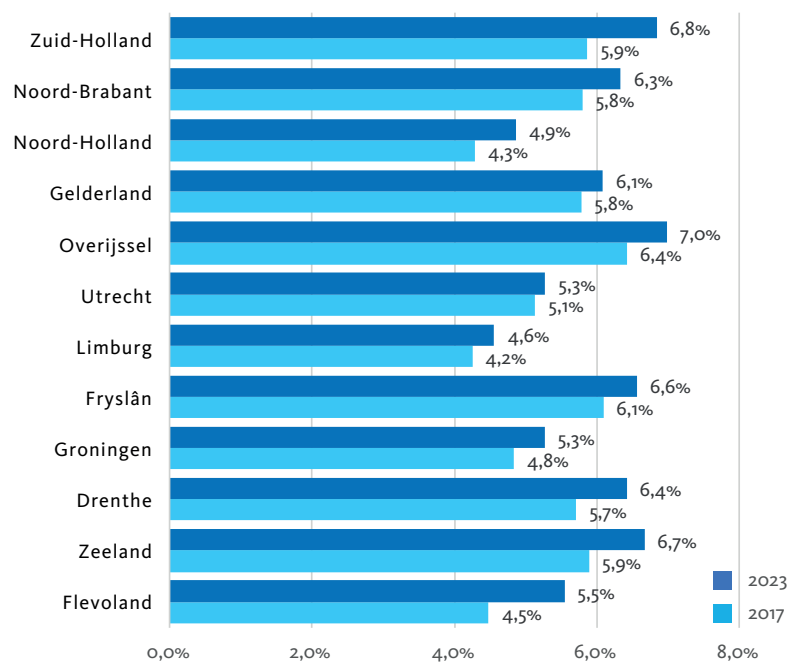
De werkgelegenheid in de bouw is sterk afhankelijk van de conjunctuur. Dit is goed te zien aan de ontwikkeling van het aantal banen in de afgelopen 20 jaar (zie figuur 5). De sector groeit en krimpt vaak sterker dan de totale economie. Sinds 2017 lag de groei elk jaar 1 tot 2 procentpunten boven de gemiddelde landelijke banengroei.

De provincies met het grootste aantal banen in de bouw zijn Noord- en Zuid-Holland en Noord-Brabant. Samen zijn deze provincies goed voor 54 procent van de werkgelegenheid in de bouw.

In elke provincie steeg tussen 2017 en 2023 het aandeel van de bouw in de totale werkgelegenheid. In Overijssel bedraagt dit aandeel nu 7 procent.

Figuur 6. Ontwikkeling banen in de bouw, 2017+2023

Figuur 7. Aandeel bouw in totale werkgelegenheid, 2017+2023

Specs

Beschikbare gegevens

Per vestiging zijn de volgende gegevens beschikbaar:

Naam, vestigingsadres, correspondentieadres, activiteitencode (SBI 2008, versie 1 januari 2019), aantal mannen met grote baan, vrouwen met grote baan, mannen met kleine baan, vrouwen met kleine baan (absolute gegevens op vestigingsniveau worden alleen geleverd door middel van een grootteklasse of via aggregaties), xy-coördinaten en overige BAG-informatie. De werkgelegenheid is inclusief uitzendkrachten. Op basis van deze gegevens is elke denkbare statistiek mogelijk, eventueel gekoppeld met andere gegevensbestanden. LISA behoudt zich ten aanzien van het landelijk register LISA en de daarin opgenomen gegevens alle auteurs- en databankrechten voor.

Omvang bestand

In onderstaande tabel is opgenomen van welke gebieden het LISA-bestand 2023 informatie biedt. Vergelijkbare statistische informatie is voor de volledige periode 1996-2023 beschikbaar.

gebiedomschrijving	aantal gebieden	vestigingen minimum	vestigingen maximum	vestigingen totaal
6 positie postcodegebied	404.372	1	780	2.086.764
4 positie postcodegebied	4.207	1	6.971	
gemeenten	342	160	190.669	
COROP-gebieden	40	3.836	259.775	
Provincies	12	45.419	432.443	

Toelichting: het aantal 4 positie postcodegebieden met vestigingen is in LISA 4.207. Het aantal vestigingen varieert van 1 tot 6.971. Het totale LISA-bestand bevat 2.086.764 vestigingen.

Informatie en/of bestellingen LISA

Voor informatie over LISA en het bestellen van onder andere statistische gegevens, steekproef trekkingen, bestandsverrijkingen en koppelingen met bijvoorbeeld geografische databestanden kunt u zich wenden tot de LISA Projectorganisatie.

LISA Projectorganisatie: Zuiderval 70
Postbus 597
7500 AN Enschede
Tel.: (053) 200 53 50
E-mail: info@lisa.nl
Internet: www.lisa.nl en www.lisadata.nl

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de Stichting LISA die als doel heeft het beschikbaar maken van informatie over vestigingen en werkgelegenheid in geheel Nederland, primair ten behoeve van onderzoek en beleid. De Stichting vertegenwoordigt de regionale registerhouders die de informatie verzamelen, beheren en in LISA inbrengen.

Deze uitgave is verzorgd door de LISA Projectorganisatie. Overname van tekst en cijfermateriaal is alleen toegestaan ten behoeve van niet-commercieel gebruik onder bronvermelding. Hoewel bij de uitgave de uiterste zorg is nagestreefd kan voor eventuele aanwezigheid van (zet)fouten en onvolledigheden geen aansprakelijkheid worden aanvaard.

Ontwerp: EYEGO, Groningen